מערך פעילות

יום האישה הבינלאומי

מערך פעילות

משך: שעה וחצי | **קהל יעד:** ש״שנים | **עזרים:** מדבקות, עטים, כתבות (נספח), מקרן + מסך

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

ב־8 במרץ נציין את יום האישה הבינלאומי. יום זה נקבע על ידי האו״ם במטרה לציין את הישגי הנשים בתחומים שונים ולהעלות את המודעות לזכויותיהן. במפגש זה נכיר את המאורעות ההיסטוריים שהביאו לקיומו, נבחן את מעמד האישה בישראל, ונשאל: האם גם היום, כשנשים הן בעלות זכויות מלאות, עדיין יש צורך בציון יום זה?

מטרות

- היכרות עם הרקע ההיסטורי לציון יום האישה.
- בחינת מעמד האישה היום במדינת ישראל.
- עיסוק בשאלה אם צריך להמשיך לציין את יום האישה, ואם כן – כיצד יש לעשות זאת.

מהלך

1 פתיחה

נאמר שבמפגש היום נעסוק ביום האישה. נשאל את המשתתפים: מה אתם יודעים על יום זה? מדוע מציינים אותו? לאחר מכן נספר שיום האישה הבינלאומי (שחל ב־8 במרץ) צוין עד לפני כמה עשורים כיום העובדת הבינלאומי. בין המאורעות שהביאו לציון היום הוא ה־8 במרץ 1857 – היום שבו פתחו מאות פועלות במפעלי הטקסטיל וההלבשה בניו יורק בשביתת מחאה על שכרן הנמוך, על שעות העבודה הארוכות ועל התנאים הבלתי אנושיים שבהם הועסקו. מאז הפך היום הזה ליום של הפגנות ומאבקים בנושא זכויות עובדות ועובדים בכל העולם, ולאחר מכן – ליום של ציון המאבק למען זכויותיהן של נשים.

משחק פתיחה: נחלק למשתתפים מדבקות מרובעות חלקות ועטים, ונבקש מכל משתתף לכתוב שם של מנהיגה / אישיות נשית שהוא מכיר ומעריך (בתחום הפוליטי, החברתי, הציבורי וכו׳). לאחר מכן המנחה ידביק על המצח של כל משתתף מדבקה שמישהו

אחר כתב. על כל משתתף לגלות איזו אישיות נבחרה לו – באמצעות שאלות של כן ולא בלבד. לאחר המשחק נערוך סבב שבו כל משתתף מספר את מי בחר ומדוע.

2 מעמד האישה בישראל – חידון

נאמר שיום האישה מוקדש לעיסוק בזכויותיהן של נשים ובסוגיית האפליה על רקע מגדרי בתחומי החיים השונים (שוק העבודה, המרחב הציבורי וכו׳). כעת נחלק את המשתתפים לשתי קבוצות ונערוך חידון בנושא מעמד האישה בישראל. נשאל שאלה, ושתי הקבוצות צריכות לענות – הקבוצה שענתה נכון על יותר שאלות היא הזוכה.

שאלה	תשובה
השכר הממוצע של גברים שכירים עומד על 12,498 ₪. מהו השכר הממוצע של נשים שכירות?	8,546 ₪.
מהו אחוז הנשים שמרגישות בטוחות ללכת לבד באזור מגוריהן?	77% מהנשים, לעומת 91% מהגברים.
נכון / לא נכון: נשים וגברים בתפקיד זהה מרוויחים אותו הדבר.	לא נכון – נשים מרוויחות בממוצע כ־30% פחות מגברים באותו התפקיד.
כמה חברות כנסת היו בכנסת ה־23?	30 חברות כנסת, מתוך 120.
איזו מדינה דורגה כטובה ביותר מבחינת שוויון מגדרי?	איסלנד.
מהו הדירוג של מדינת ישראל (מתוך 100 מדינות)?	מקום 64.
נכון / לא נכון: בתחום האקדמי ישנו רוב נשי מוכח (58% בתואר הראשון, 63% בתואר השני ו־53% בתואר השלישי), אך שיעורן של נשים בסגל האקדמי נמוך, והולך וקטן ככל שהדרגות בכירות יותר.	נכון.
כמה מדינות בעולם מונהגות על ידי אישה?	10 מתוך 193.
נכון / לא נכון: לפי מחקר מקיף שנערך ב־75 מדינות ועסק, בין השאר, בדעות קדומות שליליות כלפי נשים (למשל: "נשים לא כשירות להנהיג / לנהל", "גברים הם אנשי עסקים טובים יותר מנשים"), נמצא ש־86% מהנשים מחזיקות בדעות קדומות שליליות כלפי נשים אחרות.	נכון – וגם 91% מהגברים.

הערה למנחה: הנתונים בחידון משתנים עם השנים – מומלץ לבדוק ולעדכן אותם לפני המפגש.

לאחר החידון נשאל את השאלות הבאות

- האם הנתונים היו ידועים לכם? איזה נתון הפתיע אתכם, ומדוע?
- מה ניתן ללמוד על מעמד האישה בישראל מתוך הנתונים האלה?
- האם לדעתכם מצב זה בר שינוי? מה ניתן לעשות כדי לשנותו? (**תשובה אפשרית:** חקיקת חוקים המעודדים שוויון מגדרי – כגון חופשת לידה לאבות, דיווח על פערי שכר מטעם המעסיקים, חובת ייצוג נשים במפלגות ועוד)

3 האם יש לציין את יום האישה?

בכל שנה, כשיום האישה הבינלאומי מתקרב, עולה השאלה אם יש עוד צורך לציין את היום הזה – ואם כן, כיצד. נפזר במרכז המעגל כתבות המייצגות דעות שונות לגבי יום האישה (נספח), ונבקש מהמשתתפים לקרוא אותן ולבחור את הכתבה המתארת עמדה שאיתה הם מסכימים. לאחר מכן נקיים סבב שבו כל משתתף מספר איזו כתבה בחר ומדוע.

לבסוף נשאל את המשתתפים: **כיצד לדעתכם נכון לציין את יום האישה הבינלאומי?**

4 סיכום

נאמר שעל אף הצעדים המשמעותיים שנעשו בנושא מעמד האישה, אי־שוויון מגדרי הוא עדיין המציאות של רוב הנשים בארץ ובעולם. יש להתייחס לאי־שוויון זה ולהעלות אותו לסדר היום הציבורי לאורך כל השנה, כדי להביא לשינוי בתחומי החיים השונים.

נסיים את המפגש בסרטון סאטירי על יום האישה (ניתן לבחור מבין הסרטונים הבאים):

סרטון 1 – ארץ נהדרת ←

סרטון 2 ←

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות

נספח

כתבות – ״יום האישה״

הערה למנחה: פתחו את הכתבות בעזרת הכפתורים או קודי ה־QR, הדפיסו אותן ופזרו במרכז המעגל. הכתבות מייצגות עמדות שונות – בעד ונגד ציון היום.

״יום האישה? רק מנציח את אי־השוויון״

יעל ולצר, ynet

לפתיחת הכתבה ←

״פמיניסטיות, תירגעו, יום האישה לא נועד לכן״

אורית נבון, כאן חדשות

לפתיחת הכתבה ←

״דעה: למה עדיין צריך את יום האישה״

מיכל קיסוס הרצוג, גלובס

לפתיחת הכתבה ←